

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbătă.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru morarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinatate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhidiecezane, Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE.

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

E executată legea de naționalități?

Sibiu, 17 Aprilie n.

Cu legea de naționalități, adusă la anul 1868, n'a fost mulțămît nime dintre cei de limbă nemaghiară, pentru că s'a văzut din capul locului, că ea e atât de meșteșugit compusă, încât nu va putea fi executată, mai ales din partea acelor, cari nici nu aveau intențiunea să o execute. Deputații naționaliști de pe atunci, după ce a fost primită legea ca bază pentru discuția specială, au părăsit în mod demonstrativ dieta, în semn de protestare, declarând, că ei nu mai iau parte la desbateri și la votarea ei pe articole, iar întreaga presă naționalistă a condamnat-o cu toată asprimea, știind bine, că legea nu va împlini de loc misiunea ce o are de împlinit: mulțămirea naționalităților nemaghiare din patrie.

După ce însă a fost adusă, sancționată și publicată, situația s'a schimbat. Naționalitățile nemaghiare s'au supus legii, însă durere, nu s'au supus cei ce au votat-o, pentru că n'au pus-o în aplicare în mod conștient. Lupta deputaților naționaliști în ciclul parlamentar următor s'a învârtit deci mai ales în jurul modificării, iar până la modificare, în jurul executării legii de naționalități. Număroase vorbiri s'au rostit și multe interpelări au fost adresate guvernului în dietă în chestia aceasta, arătându-se, cu înșirarea de cazuri concrete, că legea nu e executată.

Dar nu numai naționaliștii știau, că legea de naționalități nu e executată, ci și o parte bună dintre Maghiari. Stânga extremă, pe atunci sub conducerea marelui patriot *I. rányi*, trecuse în anul 1872 ca punct special în programul ei politic: *executarea legii de naționalități*. Iar la anul 1884 se formează un partid

român, dintre aderenții guvernului de atunci, numit partidul moderatilor, cu punctul esențial de program: *executarea legii de naționalități*.

Va să zică, toți așa știam, și așa se știa, că legea de naționalități nu a fost executată și nu e executată până azi. Și iată că vine un ziar maghiar de frunte, „*Buda-pesti Hirap*” și ne spune în primul articolul dela 3 Aprilie, că afirmarea aceasta nu e adevărată. Legea de naționalități e executată! Adecă acele părți din ea, cari sunt executabile. Și cel ce afirmă contrariul „*acela ori nu cunoaște legea, ori apoi afirmă un lucru, despre care știe că nu e adevărat*”. Așa ni-se spune.

Cam prea departe merg domnii gazetari maghiari cu — cinismul. A scrie un articol lung de fond, pentru a face din alb negru, și a te mai încerca să și dovedești că ce e alb e — negru, înseamnă, a avea o doză prea mare de cutezanță întru seducerea opiniei publice maghiare.

Pentru a se vedea, cât de *temeinică* e rezonarea ziariului numit, vom analiza numai unul din argumentele sale. Vorbește despre §§-ii 7, 8, 11 și 12 ai legii de naționalități, și spune, că aceștia nu pot fi executați, așa cum sunt compuși, pentru că astăzi judecătoriile cercale și tribunalele, în urmarea legilor dela 1869 și 1871, nu mai sunt comitateneze, ci *regești*, a căror limbă oficială, după paragraful 13 al legii de naționalități, e cea maghiară, și astfel legile cele mai nouă au modificat acești paragrafi, în mod esențial!

Ba să fie cu ertare, tocmai din contră, domnilor, le-au dat *intărîre* și mai bună. Legea dela 1869, despre despărțirea justiției de către administrație, ori despre statificarea judecătoriilor de prima instanță și decretarea lor de judecătoria regești, are un paragraf adus între următoarele împrejurări:

„sau rusească”! Cum vedem: teoria anarhistă, care contestă necesitatea statului și care consideră naționalitatea ca o „superstiție a celor de jos, ca un mijloc de exploatare” din partea celor de sus! Așa, că autorul, dacă face parte din clasa „brațelor muncitoare”, nu se mai consideră Român, iar dacă totuși s'o mai fi simțind Român, atunci face și el parte din afurisita aceea clasă de stăpânitori!

Dar să nu-l încurcăm. Și astfel: „Știm că România de 40 de ani e un stat independent, cu rege, cu miniștri, cu armată pe uscat și pe apă. Pentru toate acestea?” Și dl Tăslăuanu dela Sibiu desleagă sentențios această enigmă declarând, cu Karl Marx și ceilalți „tovarăși”: Pentru că „*Statul (român) nu e al țărănilor ci al domnilor*”. În asemenea împrejurări de „tiranie”, firește, că autorul atacă și școala zicând: „*Școala pe care o fac domnii la sate este după pedagogiile domnești*”. Iată că și nenorocitul George Lazăr și luptătorul cu mizeria George Șineai și alții făcuseră parte, fără să știe, din clasa „stăpânitorilor exploatare”. Mai ales că dela ei încoace odraslele țărănilor sunt „condamnați de domni să suporte chinul școlii”, iar când vor fi mari vor duce același trai strămoșesc de muncă, vor plăti aceleași dări pentru țară, vor trimite an de an „*floarea feilor voinei la oaste*”. Așa dară școala e un chin, munca e o belea, dările sunt un lux cerut de exploatare, iar oastea o invenție „domnească” pentru a apăra averile

În ședința din 8 Iulie 1869, discutându-se pe articole legea aceasta despre esecierea puterii judecătorești, la §-ul 5 raportorul *Horváth Döme* propune în numele comisiei centrale întregirea paragrafului cu următorul punct *d)*: (Poate fi judecător) „*Celce e în stare se corăspundă dispozițiilor din articolul de lege 44 dela 1868, al cărui paragraf 13 se estinde și de aci încolo numai asupra judecătoriilor mai înalte*”.

Ministrul de justiție de atunci, *Horváth Boldizsár*, a declarat numai decât următoarele: „*Din partea guvernului primesc, onorată casă, textuarea comisiei centrale, care conține în parte modificări stilare neesențiale, în parte însă și o adevărată îmbunătățire. Rog onorata casă se binevoiască a primi textul comisiei centrale*”. (Aprobări).

Casa votează §-ul după textuarea comisiei. Și legea așa e sancționată și publicată. Va să zică, dispozițiile din legea de naționalități, referitoare la justiție, au rămas în vigoare cu totul *neschimbate* și după statificarea justiției. Cu alte cuvinte, judecătoriile de prima instanță, deși au devenit *regești* și nu mai sunt comitatense, nu cad sub §-ul 13 din legea de naționalități, pentru că se spune clar în lege, că §-ul acesta se referă și pentru mai departe la judecătoriile mai înalte: la *tabla și curie*!

Așa sună legea, pe care deci, nu ceice afirmă, cu drept cuvânt, că legea de naționalități nu e executată, — nu o cunosc, ci chiar domnii dela „*Bud. Hirap*”.

Și tot așa de „*temeinice*” sunt și celelalte argumente din articolul foi „*Bud. Hirap*” pe cari nu le mai analizăm și nu le combatem, pentru că și așa nu avem cui să vorbim. Sunt anumiți politicieni maghiari, — cari nu *vreau* să înțeleagă și recunoască — *adevărul*. E de prisos deci să discuți cu ei.

și situațiile „domnilor”. Dar „domnii dela orașe, adecă marii proprietari s'au capitaliști, întrețin o clasă întreagă de *leșegii, administratori, judecătoria, dascăli, ciferi*, cari sunt plătiți din dările adunate dela țărani.”

Idealul dlui Tăslăuanu se apropie, cum se vede, de starea primitivă a omnirii proslăvită de Rousseau. Se vede însă, că autorul și aici nu și-a scos ideile din scrierile vestitului visător, ci din broșuri de vulgarizare. „Bine înțeles, zice el, că întreaga organizație se afirmă că e în interesul națiunii. Toți leșegii boierilor, împreună cu aceștia se consideră de conducători, *firești ai neamului, ai țării*... Unii sunt naționaliști, alții poporanisti”. Și boerii înșală pe oamenii din popor, le dau câte un os de ros, „și mai fac și câte o reformă, oșă de ochii lumii. Așa e în România”. De aceea e evident, că „*chiar unirea într'un singur stat a indivizilor, cari alcătuiesc neamul românesc, nu ar aduce cu sine unirea culturală a neamului întreg*”. Prin urmare: „*Peste tot, ori ce fel (sic) de legătură cu Român'a de astăzi nu poate aduce mult bine pe seama țărănimii noastre*”.

În special despre Ardeleni autorul mai susține că mai înainte, (când nu erau decât domni unguri), nu au fost așa de „exploatați” cum sunt astăzi de către „*pătura cultă (română), care e tot mai înălțare*” și mai doritoare să adune cât mai mult pentru „*urmașii în domnie*”. Dlui Tăslăuanu nu-i place școala, precum se vede,

Din protopresbiterate.

— Sinod protopresbiteral în Agnita. —

Cu permisiunea On. Redacțiunii, trimis spre publicare acest raport, despre sinodul protopresbiteral al tractului Agnita, ținut la 18 Februarie a. c.

Cu toată greutatea comunicațiunii, s'au prezentat 7 preoți și 6 mireni la sinod.

Ședința sinodului s'a ținut în școala noastră din Agnita, sub prezidenția protopresbiterului. Prin o cuvântare acomodată dl protopresbiter *Ioachim Muntean* salută pe cei prezenți și declară ședința de deschisă.

Constatându-se prezența a lor 13 membri, sinodul se declară capabil a aduce concluze valide. Fiind notarul permanent, se alege ca bărbat de încredere *N. Gav* ea paroh și *G. Bârsan* învățător. După acestea prezidențial raportează despre starea tractului în cele administrative, bisericesti, școlare și fundamentale și despre mișcământul populațiunii din tract.

Pe scurt raportul este următorul:

Numărul esibilitelor întrate la oficial protopresbiteral a fost în anul 1907, — 1339, dintre cari 1335 s'au rezolvat.

Scaunul protopresbiteral a rezolvat 25 procese de divorț și 4 de altă natură.

Preoți sunt 32 în 34 comune matere și 3 filii. În parohiile vacante s'au efectuat alegerile de preoți.

Protopresbiteratul numără 4409 familii, cu 17971 suflete. S'au născut 541 suflete, dintre cari 470 legitime și 71 nelegiuite.

Căsătorii bisericesti s'au încheiat 17; numai civile 2. Au murit 417 oameni.

S'a constatat și neglijență la unele persoane în funcțiuni bisericesti și s'a decis aplicarea de pedepse.

Învățământul n'a luat nici un avânt față de anul premergător. Cauza pe deoparte sunt învățători, pe de altă lipsa de recuzitate de învățământ și și neglijarea obiectelor de învățământ, și ocuparea mai ales cu limba maghiară.

Școale sunt în 31 comune matere și o filie, ocupate de 35 învățători și o învățătoare, dintre cari 22 definitiv, 11 provizori, 3 tolerați. La 4 școale sunt aplicați câte 2 învățători. Edificii școlare proprii sunt 26, închiriate 6. Sale de învățământ

din principiu. Nici cea românească din Ardeal nu mulțamește pe acest luminător al poporului, pentru că „*numai interesele de domnie ale Habsburgilor ne-au înzestrat și pe noi cu școli*” — și această crimă dl Tăslăuanu nu o poate ierta Habsburgilor. Mai bine era, firește, dacă ei nu ne înzestrau cu școala, căci atunci și dl Tăslăuanu rămânea probabil țaran neaș și azi ne ar organiza el școale după — pedagogiile țărănești și după antipatiile sale pentru școală. Înțelegem deci melodramatica mahnire a noului aderent al dlor Birăuțiu și Ponta, când își încheie compoziția de stil cu constatarea lugubră că „*poporul nostru de țărani astăzi are să suporte balastul unei domnii naționale (românești)*”!!!...

Cred că ajunge?...

Explicați unui cârd de copii în câteva minute mecanismul statului. Complexitatea și străjuicia lui. Întrebați-i apoi: Vă place să trăiți astfel ferociți? Sau să fie fiecare liber a face ce-l taie capul? Răspunsul nu poate fi îndolnic. Cum o să priceapă un copil rostul statului, ca singurul izvor al libertății, al drepturilor sale, ca singura garanție a existenței sale? Și întrucât sunt socialiști și anarhiști mai pricepuți decât copiii în această chestie? E exact aceeași mentalitate și sentimentatitate. Numai că anarhiștii și socialiștii sunt copii rău nărași. Au fost crescuți după cea mai mizerabilă pedagogie „domnească”, după scrierile lui I. I. Rousseau

FOIȘOARĂ.

„Demagogie criminală”.

(Fine.)

Autorul e contra diferențierii societății noastre în clase. În clasa celor culti, s'au cum zice el a „domnilor” a „boierilor” și în clasa celor de o cultură inferioară, sau a țărănilor. El este pentru „desființarea clasei de bogați”. *Sons ph.ase*. Numai așa s'ar putea vorbi, după el, de o cultură națională, fiindcă atunci „*intelectuali*”, bărbații de stat, oamenii de știință, etc., n'ar fi exploatare muncii țărănești, ci sprijinitorii ei.

Deosebiriile însușirilor intelectuale nu ar servi de bază pentru diferențierea socială în stăpâni și s'apâniți, ci numai pentru o împărțire dreptă a muncii colective. Care va să zică colectivism pur! Ba chiar de cea mai ferbinte temperatură, după cum se vede din explicațiile următoare: „*În România, domnii au pus mâna pe pământ... pe urmă au făcut legi, cari apără dreptul de proprietate*”. Și numai de oarece „domnii sunt stăpâni pe pământ, se explică de ce nu trebuie să lucreze. Se explică și necesitatea statului pentru dânzii, dar numai pentru dânzii, fiindcă brațelor muncitoare le este indiferent, dacă lucrează pământul boieresc sub stăpânire românească, turcească

mânt corăspunzătoare sunt 28 și necorăspunzătoare 8. Inspectorul regesc a mai dificultat și din cele 28.

Au frecventat școala, dela 6—12 ani feciori și fete 1727, dela 12—15 ani 560, la olaltă 2287.

Școale străine elementare și medii au cercetat 169 elevi.

Salarele învățătorilor se acoperă dela biserici 10135 cor. dela Consistor 820. dela stat 3998 cor., din alte isvoară 4747 cor. La olaltă 19700 cor.

Averea parohiilor din tract în edificii, pământuri și mișcătoare face cu finea anului 1907 coroane 333,210-93.

Averea tractului reprezintă o valoare de 18000 cor. Taxele pentru fondul protopresbiteral dela parohii s'au încasat im' preună cu restanțele. Mai regulat incurg cuotizațiunile anuale dela preoți.

Comitetul protopresbiteral a cenzurat rațiociniul tractului și l-a aflat în ordine.

Supunându-se discuțiunei raportul oficialului protopresbiteral și al comitetului, — sinodul pe lângă luarea la cunoștință și aprobare, dă absolutur.

Afacerea salarelor învățătoarești conform legii de stat, adusă în 1907, sinodul o încredințează comitetului protopresbiteral.

Răposând preotul Daniil Constantinescu, care a fost membru în scaunul protopresbiteral, sinodul alege în loc pe preotul George Borzea fost notar în scaunul protopresbiteral. De notar se alege preotul Ioan Savu. În locul răposatului defensor matrimonial se alege ca defensor preotul Ioan Alexandru.

Înainte de a se termina cu desbaterea asupra afacerilor tractuale, dl protopresbiter face o donațiune de 400 cor., și anume 200 pentru punerea bazei unui fond pentru clădirea de mai târziu a caselor tractuale, și 200 cor., pentru punerea bazei unui fond, pentru zidirea unei biserici mai spațioase în parohia Agnita. Această comunicare sinodul a luat-o la plăcută cunoștință, exprimându-i mulțumită.

Deși scriptura demandă, că faptele de binefacere să fie ținute în taină, totuși spre îndemnarea și a altor persoane să facă asemenea fapte de binefacere, află de bine a-le aduce la cunoștința publicului.

Acestea au fost momentele mai însemnate în tractul Agnita în 1907 și acestea au fost și agendele de rezolvat în sinodul protopresbiteral, care cu satisfacțiune a rezolvat toate, afară de cea mai gingașă și defilă cauză, cauza școalelor confesionale. Această afacere merge greu, puindu-i-să în cale multe pedeci, și bezate și nebezate. Ameliorarea salarelor pentru învățători este o fortăreață, ce ei vreau să o ocupe. La bombardare eu însă îi rog să fie cu paciință și precauțiune, ca nu cumva să se producă o deteriorare în defavorul unuia și altuia. Ne mișcăm greu, asta stă. Dar ce să facem? Jertfe trebuiesc aduse din toate părțile, și mai întâiu de înșiși învățătorii, ca să salvăm cauza cea sfântă a școalelor confesionale.

Ioan Alexandru
preot.

și ale elevilor lui. Că socialiștii vor stat, și încă stat-cazarmă, iar anarhiștii nu vor stat de loc — această deosebire nu-i deoată aparentă. În nici un caz nu-i esențială. Pentru că de fapt și unii și alții lucrează la desființarea statului. Numai că unii procedează inconștient, iar ceilalți cu plan determinat. Rezultatul însă are să fie acelaș.

Un stat nu poate exista decât prin mulțămirea poporului său. Una din problemele sale este dreptatea. În toate afacerile. La dreptatea cere d. p. între altele, ca țărănul să nu fie înșelat, să nu fie jefuit în afacerile lui, în averea pe care și-a putut-o agonisi cu munca și destoinicia lui, sau pe altă cale legală. Și exact acelaș drept îl are și „domnul” în afacerile lui. Dar tot dreptatea cere, ca conducerea statului s-o aibă cel ce se pricepe la ea (Chestiunea esențială a modalității, a „garanției”, o rezervăm pentru altă dată). Și acest lucru nimeni nu-l înțelege mai bine decât țărănul, din orice țară ar fi el. Pentru că în orice țară, el e mai vechiu și mai băștinat decât toți teoreticienii. Pentru că el în țară trăiește, iar teoreticienii visează. Ei nu trăiesc în nici o țară. Patria lor e de regulă în nori. Și bine ar fi dacă s'ar poartă mai rar pe pământ. Țărănul știe foarte bine ce se poate și ce nu se poate. Pentru că vederea lui e așezată. Teoreticienii însă e orb de un ochiu, iar cu celalalt nu vede. Țărănul știe, că nu tot ce zboară se mănâncă. Pentru că el din moși strămoși a moștenit un dar prețios

Din Zernești.

Înmormântarea doamnei Maria Garoin născ. Mețianu.

„Dormi iubit-o, dormi în pace,
n'am venit să-ți turbur somnul,
„Am venit să-mi plec genunchii
și-a mea inimă spre Domnul”.

În fața puterii maiestatice a înfricoșatei morți, în fața tainelor providenței divine, pe cari mintea noastră nu le poate cuprinde, nici înțelege, — bine zice poetul — nu putem alta, decât cu o smerenie să ne plecăm genunchii, cu umilință și supunere să ne plecăm capul și inima înaintea Domnului puterilor, dela care ne vine tot binele, dar și cercarea.

Sunt însă lovituri ale sorții, sunt dureri și nenorociri, cari adeseori aduc la îndoială și cele mai tari în credință suflete.

De ce nu moare bătrânul neputincios, care de ani de zile zace pe patul durerilor, neputându-și mișca triditeile membre? De ce nu ia Dumnezeu pe osânditul, care-i judecat să-și ducă miserabila viață în întunerecul temnițelor? De ce nu moare săracul, care n'are unde să-și plece capul și e numai spre sarcina societății omezești? De ce nu moare în fine orice suflet trudit, care nu mai are rost de existență pe acest pământ?

Și de ce, ca din senin, vine nemiloasă moarte și smulge fără cruțare pe cea mai aleasă floare, pe cel mai iubit membru al unei venerabile familii, despărțind pe fiică de părinte, pe soție de soț, pe mamă de fiu, pe soră de frați și de alte rudeni, pe binefăcătoarea, protectoarea, sprijinitoarea și ajutoarea lipsiților și săracilor, de acestia? De ce?...
„Doamne! iartă-i pe aceia, cari încep să se îndoiască,
„Sunt dureri prea grele adesea pentru inimă omezească”.

Nici știința celor mai iscușiți medici din Viena, nici dragostea nețărmurită a adânc întristatului soț și frați, nici gingașa îngrijire și neobosită veghere a fiilor și cumnatelor, nici lacrimile rudeniilor și prietinelor și în fine nici rugăciunile ridicăte de slujitorii Domnului la tronul celui atotputernic n'au putut scăpa prada din înfiorătoare gheare ale morții ireversibile și astfel venerabila și de toți iubită și respectată doamnă Maria Garoin a trebuit să părăsească lumea aceasta și pe toți iubiiți și, dându-și blândul suflet în mâinile ziditorului în 14/27 Martie a. c. în al 54-lea an al etății și al 32-lea al fetei sale căsătorii.

Înmormântarea a avut loc Luni, în 17 Martie, cu o pompă și splendoare, cum rareori se mai vede.

Public imens, cam la 2000 de oameni. Foarte mulți domni și dame din Brașov, între cari și dnul vicecomite Dr. Jekelius, o parte mare dintre membrele reuniunii de femei din Brașov, în frunte cu doamna prezidentă Elena Săbădeanu, multe membre ale comitetului reuniunii femeilor române din Bran, autoritățile comunale, dela judecătorie, dela cărțile fundare, dela fabricile de celuloză și hârtie, fruntași din comunele învecinate și chiar din cele mai depărtate, toate membrele reuniunii de femei din Zernești, cari ca semn de doliu purtau cărpe negre pe cap, și cea mai mare parte din populațiunea Zerneștilor.

pentru viață: bunul simț și buna curiință. Lucruri de lux în ziua de azi. Mai ales la mulți teoreticieni. Țărănul d. p. nu e obraznic. El nu face paradă cu mica lui știință, cu spiritul lui. Și totuși țărănul român e un om cu un car de minte. Spiritul lui ne-a creat o limbă de o plasticitate și claritate uimitoare. Și ne-a adunat o adevărată comoară literară.

E perfect adevărat, că cultura noastră dela orașe a pierdut multe puncte de contact cu viața lui. Că ea trebuie dezvoltată în armonie cu tot ce e frumos și bun și caracteristic în viața țărănilor. Căci numai păstrând tot ce se poate păstra din ea, cultura noastră poate deveni națională. Și ea va fi națională, sau nu vom mai fi noi. Noi ca națiune. Dar despre asta în altă formă pe larg Țărănul nu urăște pe „domnii” și „boerii” cari merită iubire. Cel ce-și caută de moșii și trăiește la țară, dacă-i om drept și cu frica lui Dumnezeu și știe vorbi cuvințios cu țărănul, este iubit de ei ca un părinte. Dar părinte trebuie să fie. Toate astea s chestii ce se pot discuta și rezolva fără nici o zguduire. Și sunt mai importante decât toate decemațiile electorale și toată ploaia zilnică de articole din gazete.

A zăpăci însă mințile țărănilor cu teorii febrile, a le exagera nevoile și drepturile „naturale”, a le predică ateism și anarhism și a-i așăta în mod sălbatec în contra clasei lor conducătoare și firești,

Amintesc aici cu laudă corectitudinea, acurateța și gustul în aranjament al firmei de pompe funebre Tutschek din Brașov, precum și prestațiunile muzicalei funebre tot de acolo.

Serviciul divin a fost îndeplinit de mandatarii Escelenței Sale I. P. S. domn Arhiepiscop și Metropolit Ioan Mețianu: P. C. Sa dl arhimandrit A. Ham ea, starețul mănăstirii Hodoș-Bodrog dela Arad, P. C. Sa dl protosinel Dr. Eusebiu R. Roșca, director seminarial în Sibiu, P. O. domn protopop Mateiu Voileanu, asesor consistorial, apoi de P. O. domn Vasile Voina, protopop, Brașov, Ioan Dan și Ioan Hamsea, protopop, Zernești; de preoții: Ilariu Plotogea, Tohanul-nou, Ioan Străvoiu, Zernești, Iosif Comanescu senior și jun., Codlea, Ghimbav, Iosif Maximilian, Brașovul-vechiu, Moise Micu Aron Gogonea, Poiana-Mărului, Virgil Pop, Cristian, Costi Proca, Râșnov și George Babeș, Săhodol.

Corul a fost format din învățătorii din Zernești, Râșnov, Poiana-Mărului și Bran-centru, cu concursul bine apreciatului baritonist Iosif Runcan, preot în Măgura.

Precis la ora 1 p. m. preoțimea îmbrăcată în ornate, precedată de cor, de purtătorii crucilor și praporilor, în sunetul clopotelor dela ambele biserici pleacă din biserică cea mare printre marea mulțime de popor, ce privea cu capetele descoperite spre casele răposate.

În mijlocul salonului îmbrăcat tot în negru, pe un catafalc acoperit de flori naturale, de multime de cununi și încunjurat de vase cu plante, abia se mai zăria părul bălaiu și fruntea senină a neuitatei răposate. Deși împărăția morții o cuprinsese, totuși trasurile nobile și fine ale feței sale liniștite nu se schimbaseră încă.

Când am trecut pragul acestei capele improvizate, când am văzut doliul profund și nemărginita durere a membrilor familiei, cari încunjurau sicriul, ca un curent galvanic străbătu emoțiunea prin inimile noastre și ochii fără voe ni se umplură de lacrimi, iar gândurile noastre cu iuteala fulgerului străbătură departe, departe... la capul acestei venerabile familii, la capul bisericășii al Românilor ortodocși din iubita noastră patrie, la Escelența Sa I. P. S. nostru Arhiepiscop și Metropolit Ioan, prea bunul nostru părinte sufleteș, prea bunul, iubitorul și îndureratul părinte trupeș al răposatei.

Împăratul și prorocul David auzind de moartea fiului sau a lăcrămat zicând: „Fiul meu Avisalon! Fiul meu Avisalon! Pentru tine (vârs lacrimi) fiul meu! fiul meu!” Astfel și înaltpreasfințitul nostru stăpân, când va fi auzit de moartea prea timpurie a fiicei sale iubite va fi exclamat înecat în lacrimile durerii: Fiica mea, unica mea fiică, Maria! Pentru tine lăcrămează, fiica mea! fiica mea!

Și dacă în aceste momente de grea cercare cu sfințită fiască mă apropiu de Escelența Voastră, nu o fac aceasta pentru a vă aduce mângăere, căci pentru așa ceva nu sunt nici vrednic, nici capabil și nici chemat, dar îndrăznesc numai a vă asigura, că perzând pe unica fiică iubitoare și iubită, vă încunjură tot cu aceeași iubire peste un milion de fii și fiice duhovnicești, cari dorind doresc, ca bunul Dumnezeu să vă dea tărie și deplină sănătate, ca să putăți la apropiatele sărbători și încă la multe altele să veniți cu

este o crimă în contra întreg neamului românesc, sau faptă de om cu minte de copil.

Și astfel: în situația noastră geografică expusă, în luptă continuă și grea cu Ungurii și cu Bulgarii, în antagonismul nostru secular și ireductibil cu nesfârșita împărăție rusească, în o latentă criză morală, — amatori de simetrii utopice, ignoranți infumurați și câțiva Pașcă în Lună gălăgioși se improvizează, nu numai адвоци ai „muncitorilor” și ai „țăranimii”, ceea ce n'ar fi nimic, dar și „reformatori” ai întregii noastre ordini sociale. Și până să-și realizeze mărețele lor fantasmagorii, caută să dărâme toate temeliele existenței noastre naționale. O națiune nu e decât o mare familie. Copilul care atentează la familia și la capul ei, e un copil denaturat. Locul paricidului e în pușcărie, sau în casa de nebuni. Nici demagogii în general și mai ales cei de această speță, nu stau departe, politicește vorbind, de copiii denaturați, de paricizi. În contra lor și în contra unor asemenea criminale încercări trebuie să se ridice fiecare Român de bine. Neamul zmintitului antic, care a dat foc templului dela Efes, nu va dispărea niciodată. E însă de datoria oamenilor cu mintea normală, a lua din timp măsuri, și măsuri energice, contra vânătorilor de asemenea glori herostratice.

duhul vostru luminat în mijlocul lor, dându-le sfaturi prețioase, mângăere alinătoare de suferințe și binecuvântare arhierască și să puteți încă multă vreme conduce cu tărie și dibăcia probată, naia bisericăi noastre prin valurile furtunoase ale zilelor de azi.

Lângă catafalcul la stânga sta cuprins de desnădejdea crudei despărțiri adânc întristatul soț, care în răposata a pierdut pe cel mai scump odor, cea mai sinceră prietină, cea mai neprețuită coroană de petrii scumpe a vieții sale.

În singurătatea vieții ce o va duce de aci înainte adeseori va esclama cu poetul:

„Uneori te țin departe, și mă întreb, de ce nu-mi scrii?”

„Dornic căutând în cale-ți, par'că tot aștept să-mi vii;
„A, cât de pustie-i lumea și viața fără tine”.

Din privirile îndurerate, din ochii plini de lacrimi ce și-i îndreptau din când în când spre cer, de toți iubitul și simpatibilul frate Dr. Iancu, buna și neconso-labila sa soție doamna Elena, nemângăiatul frate mai tânăr Dr. Eugen, se putea ceti adâncă durere pentru pierderea prea iubitei soră și cumnată, și din tremurarea buzelor lor par'că s'auzea șoapta:

„Cobori în jos luceafăr blând

„Alunecând pe-o rază

„Pătrunde 'n casă și în gând

„Viața ne luminează”.

De cealaltă parte suspinuri înădușite se auzeau, căci isvoarele de lacrimi secaseră din ochii nemângăiaților: fiul Dr. Ioan și fiica Mă, ginerele avocat Dr. Popescu și nepoata Lucia. Și aveau cuvânt să plângă și se suspine, căci nimic pe lume nu mai poate suplini neprihănită, curată, sincera și sfânta dragoste de mamă.

P. C. Sa părintele arhimandrit dă binecuvântarea și se începe serviciul divin, cântându-se prescriesele stihiri pentru morți. Terminate acestea preoțimea ese din casă, iar îngropătorii îmbrăcați în uniforme lor lugubre încep să-și facă trista datorie, ridică sicriul în țipetele de jale și dispare ale celor mai de aproape și-l duc del-așază în carul funebru tras de 6 cai.

Convoiul se îndreaptă spre biserică cea mare, care este în apropiere. În biserică ticsită de lume aleasă, se face prohodul — după dorința răposatei și a membrilor familiei — fără a lăsa nimic afară, cum de multorii se obișnuiește la astfel de ocaziuni. Corul și diferiți cântăreți sirguratici sunt la înălțimea chemării lor.

La finea serviciului domnul arhimandrit Hamsea înaintează spre mijlocul biserice și cu voce emoționată rostește un avântat și adânc simțit discurs funebru. Spune între altele, cumcă încă pe la începutul secolului trecut două familii s'au distins cu deosebire și au lucrat fără preget pentru Zerneșteni în special, pentru națiunea și biserică noastră în general, a-nume: familia protopopului Ba u și familia Mădoanu, mai târziu Mețianu. Din aceasta din urmă familie veche și fruntașe descinde și adormita întru Domnul, care a moștenit eminentele calități trupești și sufletești, ale părinților și străbunilor sei.

Relevă creșterea ce a avut-o răposata în casa părintească, bunătatea sufletului său, caracterul său ferm și voința tare în a face binele și a fi de ajutor și folos societății omezești.

Arată munca statornică și desintere-sată ce a depus-o întru înființarea și conducerea ca prezidentă în decurs de 27 ani a reuniunii femeilor române din Zernești, meritele ce și le-a câștigat în această direcțiune, lucrând cu atâta dibăcie și pricepere, încât din nimic astăzi reuiniunea dispune de un capital de peste 1600 coroane, pe lângă aceea, că reuniunea tot la propunerea prezidentei încă de zece de ani împarte în fiecare an în ajunul Nașterii Domnului haine gratuite la 40 de elevi și eleve dela școala din Zernești. Câte bucurii, câte lacrimi de mulțumită și cuvinte de laudă vor fi eșit din buzele nevinovate ale micuților fericiți? Răposata a mai fost:

Membră fondatoare a reuniunii femeilor române din Brașov, Făgăraș și din Sibiu și membră fondatoare a reuniunii văduvelor sărace din Brașov—Săcele etc.

După ce alina răposatei își ia rămas bun dela toți iubii săi, oratorul încheie avântatul și puternicul discurs cu o pătrunzătoare rugăciune, prin care cere dela Domnul odihnă vecinică pentru răposata, iar pentru cei rămași în doliu profund, mângăere și întărire.

După terminarea serviciului divin, care a decurs în cea mai perfectă rândueală, — mulțumită dispozițiunilor bine luate și bine precizate mai dinainte de neobositul protopop Ioan Ham ea, — se constituie conductul funebru, îndreptându-se spre biserică cea nouă în următorul mod:

Înainte mergeau elevii și elevele de școală sub conducerea învățătorilor, apoi

purtații crucilor și praporilor, muzica funebă din Brașov, cornul învățătorilor, preoțimea fungentă, carul funebru încărcat cu nenunțate coroane, membrii familiei, autoritățile și în fine poporul, bărbăți și femei.

Intre coroanele depuse am putut observa următoarele:

1. Din partea Excelenței Sale dlui Arhiepiscop și Mitropolit;
2. a dlui Garoiu ca soț;
3. a fiilor Ioan și Mișu;
4. a ginerelui și nepoatei Teodor Popescu și Lucia;
5. a fratelui și cumnatei Iancu și Elena;
6. a fratelui Eugen;
7. a dlui Aurelia protopop Hamsea;
8. a dlui Alexandru Grosu, România;
9. a dlui Eliza Grosu, România;
10. a Aureliei Grosu;
11. a dlui director Lang;
12. a dlui director Iatko;
13. a dlui medic Dr. Ternowky;
14. a dlui avocat Dr. György Lajos;
15. a primăriei comunale din Zernești;
16. a Reuniunii femeilor din Brașov;
17. a Reuniunii femeilor din Zernești;
18. a Reuniunii de înfrumusețare a bisericeii din Zernești;
19. a dlui Iosif Maximilian, paroh Brașovul-vechiu.

La mormânt mai rostește un pătrunzător cuvânt de adio dl avocat I. Lengher din Brașov, după care siciul de metal ce conținea rămășițele pământești ale în veci neuitatei răposate, este slobozit încet de îngropători, în mormântul de nou zidit.

O rază aurie a soarelui de primăvară se strecoară pe la încheeturile norilor și se așază pe siciul ce se scoboară, parcă ar fi voit, ca cu puterea strălucirii sale să mai încălzească recele trup al adormitei.

Astfel s'a terminat trista dar impozantă ceremonie, iar publicul s'a depărtat cerând dela Dumnezeu odihnă vecinică în lăturea celor vii pentru nobilul suflet al răposatului.

„Dormi iubito, dormi în pace, n'am venit să-ți tulbur somnul.

„Am venit să-mi plec genunchii și-a mea inimă spre Domnul“.

Aceste rânduri de multitudine le va mai repeta adânc întristatul soț, care — după cum aud — în fiecare zi merge de câte două ori la mormântul proaspăt, care de aci înainte va deveni, atât pentru dânsul, cât și pentru ceilalți membrii ai familiei, un loc de pelerinaj, un loc de închinare, un loc sfânt.

Preotul George Babeș.

Conferințe învățătoarești.

Convocare.

Prea Veneratul Consistor arhiepiscopozan prin ordinul Nr. 280 școl. ex 15 Februarie v. a. c. m'a onorat cu conducerea conferințelor învățătoarești din cercul XVI Medieș-Târnăv, care se vor întruni în zilele de 17 și 18 Aprilie v. a. c.

Pentruca munca noastră să fie cât mai rodnică și corespunzătoare scopului mare ce urmărim, îmi iau voie a comunica domnilor colegi, deodată cu invitarea la conferințe, și programul lucrărilor, cu rugarea, ca fiecare să mediteze asupra obiectelor de tratat și bine pregătit să ia parte la discuțiune. Programul lucrărilor va fi următorul:

I. Lecții practice.

1. „O prelegere din Română“ „Bradul“ de Ștefan Drăghiciu din Biertan.
2. „O prelegere din Maghiară“ de Alexandru Șofariu din Voruloc.
3. „O prelegere din Religie“ „Apostolul Pavel“ de Mateiu Alexandru din Boian.
4. „O prelegere din Aritmetică“ de Ioan Langa din Dârlos.
5. „O prelegere din Istoria Naturală“ de Alexandru Pop din Sălcud.
6. „Lucrul de mână în școală“ de Iustina Schiau din Brateiu.

II. Disertațiuni.

1. „Monografia școlii primare din Mediaș“ de Filon Necșa, Mediaș.
2. „Prin ce mijloace se întăresc legăturile dintre școală și popor și ce cauze le slăbesc?“ de Nicolae Manovici din Chesler.
3. „Folosul economiei de vite“ de Petru Suciu din Moșna.

III. Chestiuni pedagogice.

1. „Care este metodel cel mai potrivit pentru instruirea elevilor în scriere și citire?“ de Ilarion Gheaja Blășel și de Simion Nan din Chincioș.
2. „Ce însușiri trebuie să aibă un bun învățător?“ de Andrei Blot din Șaroș.

IV. Diverse.

1. Raportul comisiei permanente.
2. Propuneri și dorințe.

Conferințele se vor deschide *Ji în 17 Aprilie v. a. c.* după serviciul divin al sf. Liturghii, cu parastas pentru fericitul Arhiepiscop și Metropolit, ca supremi inspectori școlari, pentru sufletele membrilor răposati ai conferinței și cu Invocarea Sfântului Duh.

Arseniu Vlaicu
comisar cons.

Convocare.

Având în vedere ordinul consistorial din 15 Februarie 1908 Nr. 280 Școl., prin aceasta convoc pe învățătorii din tractul Avrigului și al Sibiului la conferința învățătoarească a cercului Sibiului, care se va ține în Sibiul, la 17 și 18 Aprilie v. a. c. st. vechiu în seminarul arhiepiscopozan.

Conferinței va premerge celebrarea santei liturgii cu chemarea Duhului Sânt, care se va începe dimineața la 8 oare în biserica catedrală, la care au să ia parte toți membrii conferinței.

Este în interesul școalelor noastre, ca la conferințe să ia parte și preoțimea noastră din acest cerc, în calitate de directori locali de școală.

Programa lucrărilor se va stabili în conferință.

Sibiul, 1 Aprilie, 1908.

Mateiu Voileanu
com. cons.

NOUȚĂȚI.

Dela „Academia Română.“ Marți s'au făcut la „Academia Română“ din București alegerile pentru trei locuri vacante în secțiunea literară. A fost ales în locul lui Hașdeu, dl N. Gane, în locul lui Olănescu dl Duiliu Zamfirescu și în locul lui Iosif Vulcan, dl Andrei Bărbănu, profesor în Brașov.

Corpurile legiuitoare române își vor închide sesiunea parlamentară, de astădată foarte rodnică, mâine, Sâmbătă, prin mesaj de tron.

Sedința publică a ținut Duminecă societatea de lectură a elevilor dela gimnaziul român și școala comercială din Brașov, în prezența unui public numeros. Profesorul Dr. Als. Bogdan a rostit o cuvântare potrivită de deschidere, octavanul Iosif Vlad a citit o disertație despre poetul O. Iovan Goga, studentul Dionisie Marcu din cl. III comercială a citit o lucrare despre „Mama în poezia populară“, apoi studentii Coriolan Buzacu și Ioan Vintilă au declamat, iar corul studenților, condus de maestrul G. Dima, a cântat șase piese.

Adunare învățătoarească. Despărțământul Belint al reuniunii învățătorilor dela școalele populare confesionale gr.-ort. române din protopresbiteratele Timișoara, Belint, Comloșul-mare și Lipova își ține adunarea generală Joi după sfintele Paști, în 17/30 Aprilie, în școala confesională greco-orientală din comuna Cladova.

† Isaia Stoica de Hațeg, fost funcționar la oficiul de dare apoi la comunitatea de avere din Caransebeș, în mai multe rânduri deputat sinodal, etc. a decedat în Caransebeș în etate de 78 ani. Odihnească în pace.

Principele Bülow la Roma. După vizita la Viena, cancelarul german, principele Bülow, a făcut vizită și la Roma. Luni a fost primit în lungă audiență specială din partea regelui italian, iar cu ministrul de externe Tittoni al Italiei a avut dese și lungi convorbiri. Tripla alianță e deci întărită de nou.

O nouă linie ferată. O deputațiune mare s'a prezentat zilele trecute la domnul ministru de comerț și comunicațiune, Kossuth Ferencz, rugându-l să conceadă construirea unei linii ferate, care se lege Biserica-Albă cu Bozoviciul, din fostul confiniu militar. Ministrul a dat răspuns mulțumitor.

Ioimă de mamă. La ascultare, mama studentului ruten Licsinsky, care a omorât cu revolverul pe guvernorul Galiției, contele Potocky, a făcut declarația senzațională, ca ea însăși a stăruit și a convins pe fiul ei, că alt mijloc nu este de a scăpa de tiranul de Potocky, decât uciderea acestuia. Firește, că în urma acestei declarațiuni, mama atentatorului a fost la moment arestată. Biata mamă! E în stare să se bage singură în primejdie, numai ca să-și scape copilul de primejdie!

Colonizări. Ministrul de agricultură Davanyi a cumpărat 2442 de jugăre de pământ, și are de gând să mai cumpere lângă Deva alte 4290 de jugăre. A mai luat și moșia contelui Lónyay de lângă Hațeg de 100 de jugăre și alte 264 de jugăre de lângă Vințul de jos ale lui Iuliu Novac, toate aceste pământuri pentru ca se colonizeze niște Ciangăi.

Sinucidere. În Budapesta s'au sinucis Luni, cu câte un glonț de revolver, doi frați gemeni, Paul și Nicolae Palkovics, ambii meșteri în armata austro-ungară, împărțiți de serviciu în statul-major. Mai înainte serviseră în Lemberg, iar de un an se aflau în Budapesta. Motivul sinuciderii — datorii.

Tărgul de țară al Sibiului se începe în 26 Aprilie n. și se termină în 5 Mai. De ce se va fi începând oare tot mai în ziua primă a sfintelor noastre sărbători ale învierii Domnului?

Concertul Schaffer dat Marți sara în sala dela „Unicum“ a fost cam slab cercetat, nu așa cum ar fi meritat prestațiunea artistică a virtuozului sibiian. Concertul fusese anunțat cu concursul binevoitor al doamnei Veturia Triteanu, dar cântăreața noastră în urma unei indispoziții nu a cântat, și astfel concertul întreg a fost compus din piese executate la pian cu o măiestrie rară de dl Iulius Schaffer, care cu multă însuflețire a mai cântat și alte bucăți frumoase, afară de program. Cu deosebită simpatie a fost primită compoziția proprie „La Siva“, nu numai o compoziție măiestră, dar o compoziție, din care clar se vedea și se simțea, că e a talentatului pianist Schaffer. Publicul românesc a fost binisor reprezentat.

La fondul de 20 bani al „Reuniunii sodalilor români din Sibiul“, pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare au mai dăruit: Dr. George Stoian, medic, Alva mare, 40 bani; Calina Dimitrievicei n. Ionescu, Roma Șaluțu, Iuliu Enescu, funcț. la „Albina“, Eugenia Tordășianu, prof., câte 20 bani; Eugen Vancu, funcț. la „Albina“, 40 bani; Dr. Valeriu Ghibu, cand. de adv. 1 cor., Eugenia Derlean, 10 bani, și Mioara Viorica Tordășianu, implinind 12 luni, 11 bani.

Coleră. Din Petersburg se telegrafiază, că s'au constatat în oraș cazuri de coleră. Guvernul a ordonat imediat carantină și a pus în activitate întreg serviciul sanitar.

Inundații. În Shanghai (China) au fost zilele trecute inundații grozave. S'au pustiit la vre-o 2000 de oameni și potopul acesta de apă a scufundat vre-o 7000 de corăbii.

Emigranți reînțorși. După cum se anunță din Fiume, s'au reînțorși earăși vre-o 600 de emigranți din America, între cari 200 de inși au fost în o stare atât de mizeră, încât au trebuit transportați pe banii statului până la casele lor. Din New-York de altcum să telegrafiază, că au plecat alți 560 de emigranți către casă.

Dl Ioan Suciu, bun cantor bisericesc, ne roagă să anunțăm, că-și caută loc la vre-o biserică gr.-ort. română, care nu are cantor. Eventualele oferte să i-se adreseze la Băgaciu, poșta Bonczhid (lângă Cluj), unde-și are domiciliul.

Preot boicotat. Preotul catolic Smijar din comuna slovească Lucski în urma sentimentelor sale e boicotat de vre-o doi ani de poporenii săi. Oamenii nu se duc la biserică, nu-și botează copiii, nici nu permit, ca băieții să se ducă la biserică. Zilele aceste preotul, după sfârșitul oarei de religie, a voit să ducă pe copii la biserică. Cum s'a răspândit însă vestea prin sat, imediat au răsărit vre-o 40 de mame la ușa bisericii, și înjurând pe preot, și-au dus copiii acasă. Preotul a făcut arătare, acuzând 37 de mame pentru — agitație!

De splendoarea minunatei primăveri se pot într-adevăr bucura numai oamenii sănătoși. Soarele, cerul, florile și natura liberă oferă desfășurare numai acestora, cari au nervi tari și organism sănătos. Este un fapt trist, că milioane de oameni bolnavi, osteniți deja din fragedă tinerețe, nu se mai pot bucura de razele călduroase ale soarelui, acestora frumusețile naturii nu le mai fac bucurie, căci ei sunt plini de simțăminte neplăcute și totuși s'ar putea bucura. Cum se fac sănătoși pot ceti în opul: Tratat despre metoda electrică de vindecare, care la cerere se trimite oricui gratuit din partea institutului Electro Vitolizer ord. de medici, în Budapesta IV. Karlsring 2. Mezzanin 50.

Incendiu mare. În Boston a ars o întreagă mahalauă, numită Chelsea. Focul a distrus număroase case, edificii publice frumoase și istorice, fabrici, magazine, etc. Patru oameni au ars, 50 sunt grav răniți, iar 15,000 au rămas fără locuință. Pagubele fac 12 milioane de dolari.

Aviz. De oarece de repetate ori dnii preoți sau învățători, făcând comande pentru biserică, sau le-au refuzat, sau nu le-au căutat la poștă la timp, din care cauză arhetele veneau înapoi, cauzând librării arhiepiscopozane din Sibiul spese zadarnice, suntem siliți, pentru evitarea acestor neplăceri, să aducem dlor învățători la cunoștință, că de aci înainte toate cazurile de refuzare a pachetelor se vor comunica Ven. Consistor de aici. Cu toată stima: *Librăria arhiepiscopozană.*

E interesant anunțul de noroc a lui S. Heckscher senr. Hamburg din numărul acesta al foii noastre. Această casă și-a câștigat un renume bun prin solvarea promptă și discretă a sumelor câștigate, atât aici, cât și în împrejurime, încât pe oricine îl facem atent asupra anunțului de pe pagina a patra a acestui ziar.

Cărți și reviste.

Amicul tinerimii, revistă pentru tinerimea școlară, anul 5, numărul 13, a apărut în București, cu un cuprins potrivit scopului urmărit, de a da tinerimii o lectură plăcută și atrăgătoare. Revista apare sub direcția domnului I. Moisil, de două ori pe lună. Prețul la an 5 coroane.

„Candela“, foaie bisericească-literară, anul 27, numărul 4, pe Aprilie. Cernăuț, Societatea tipografică bucovineană. Redactori Dr. Emilian Voitușchi și Artenon A. Manastirski. Abonamentul 8 cor. la an.

„Biserica ortodoxă română“, revistă periodică eclesiastică, organ al sfântului sinod al bisericii autocefale ortodoxe române, anul 31, numărul 12, pe Martie, a apărut cu cuprinsul următor: Predică. Ordinea scaunelor patriarhatelor. Predică despre luptele împotriva bisericeii. Caritatea creștină în România. Sărbătoarea Paștilor. Ciprian. Vârtoșele cardinale. Cronică bisericească. Evangelia sau viața și învățătura domnului nostru Iisus Christos. Publicațiune. Donațiuni. Tabla materiilor. Administrația în București, Str. Principatele-Unite 60. Prețul 12 lei la an.

Impărțire de pădureți.

(Prelegeri din pomărit.)

Subscrierul comitet central va împărți Marți în 8/21 Aprilie c. la școala practică economică consistorială (Str. la Waisen Nr. 5), între membrii Reuniunii și pentru școalele de pomi sătești mai multe mii pădureți, meri, peri, pruni, cireși etc.

Impărțirea se face cu începere dela 9 a. m. și va fi însoțită de prelegeri și demonstrațiuni practice din pomărit.

Invităm cu frățească dragoste pe cei interesați la această lucrare de interes economic.

Sibiul, 15 Aprilie n. 1908.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiul.“

Pant. Lucaș
prez.

Vic. Tordășianu
secretar.

Nr. 270/908

[92] 1—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh în parohia de clasa II. Spring protopresbiteratul Mercurea se esorie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitorilor preoțești dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post să și înainteze cererile instruite conform normelor în vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiterat în termenul sus indicat și cu prealabila încunoștințare a acestuia să se prezente în vre-o Duminecă sau sărbătoare în biserică pentru a cânta, respective a celebra și cuvânta.

Mercurea, 16 Martie 1908.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al Mercurei, în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Avr. S. Păcurariu
protopresbiter.

Nr. 285/1908 pp.

[80] 1-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh din comuna Aștiaș, protopresbiteratul Turda, pe baza înaltei rezoluții consistoriale dela 12 Februarie a. c. Nr. 1542 Bis., se deschide concurs cu termen de 30 zile, dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele statorite în coala B. pentru întregul venitelor preoțești dela stat.

Concurenții au să și trimită duplicile instruite în regulă subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis, de unde să pot lua și informațiuni mai detaliate, apoi cu prealabila înțelegere a acestui oficiu, să pot prezenta înaintea alegătorilor și la biserică spre a cânta eventual a celebra și cuvânta.

Turda, 17 Martie 1908.

Oficiul protopresbiteral în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Jovian Murășan
protopresbiter.

Recomandă cu prețuri cunoscute de ieftine

Carol Niedermaier

pălărier

33 strada Cisnădiei 33

„La pălăria roșie”.

Pălării

păroase pentru preoți rom. a cor. 8— și extrafine a cor. 9-60, cu formă foarte frumoasă, care e foarte apreciată, ușoară, cu peri scuți, căci numai atunci e frumoasă și durabilă.

Pălării

netede, pentru preoți rom., cu raregine mai lată ca la cele de sus, din păr de iepure, a cor. 8— și cor. 6—.

(90) 2-4

Convocare.

Domnii, cari au subscris acții la înființându-l institut de credit și casă de schimb „Poporul” societate pe acții în Săliște sunt invitați prin aceasta în sensul §. 154 al legii comerciale la

adunare generală constituantă

care se va ține în 15/28 Aprilie 1908 (a treia zi de St. Paști) la 3 oare p. m. în sala hotelului central (Ilie Popa) în Săliște cu următoarea ordine de zi:

1. Constatarea acționarilor prezenți și acțiilor subscrise.
2. Deschiderea și constituirea adunării.
3. Raportul fondatorilor.
4. Satorirea și asigurarea capitalului de acții și plătiri.
5. Decidere asupra înființării societății.
6. Stabilirea statutelor societății.
7. Înștiințarea membrilor direcțiunii designați de fondatori.
8. Alegerea comitetului de supraveghere.

**Biblioteca religioasă
a „Telegrafului Român”**

Sfinții:

1. Vasile cel mare . . . 20 fl.
2. Marele Mucenic George . . . 30 „
3. Apostolii Petru și Pavel . . . 30 „
4. Marele Mucenic Dimitrie și Sfinții Marii Impărați Constantin și Elena . . . 30 „

Ediție populară. alcătuită după „Viața Sfinților”, tipărită în București la 1835, de Simeon Popescu, protopresbiter. Sibiu 1906. Tiparul TIPOGRAFIEI ARHIDIECEZANE, de unde se pot procura.

9. Decisiune cu privire la responsabilitatea fondatorilor stabilită în §. 152 al legii comerciale.

10. Satorirea salariilor funcționarilor.

Conform §. 153 din legea comercială fiecare acțiune dă un vot, însă nici un acționar nu poate exercita mai mult de 10 voturi. Participarea la adunare să poată face sau în persoană sau prin plenipotențiat, cari însă trebuie să fie acționari.

Săliște, în 15 Aprilie 1908.

[88] 1-1

Fundatorii.**Stofe veritabile de Brunn**

Saisonul de primăvară și vară 1908.

Un Coupon de Mtr. 3-10 lung, dă un rând complet de haine de domni (Roc, pantaloni vestă), și costă numai

1 Coupon 7 Coroane
1 Coupon 10 Coroane
1 Coupon 12 Coroane
1 Coupon 15 Coroane
1 Coupon 17 Coroane
1 Coupon 18 Coroane
1 Coupon 20 Coroane

Un coupon pentru haine negre, Salon costă cor. 20—, precum și stofe pentru pardesie, postav pentru toaiești, camgarn de mătase etc. etc., trimite cu prețuri de fabrică deosebit de bune și bine cunoscute ca real și solid

Siegel-Imhof, Brunn

Mustre gratis și franco.

Avantajul mușterilor privați, comandarea stofelor direct dela firma Siegel-Imhof în locul de fabricație, are prețuri fixe considerabile de ieftine.

Mare asortiment. Executare cu cea mare atențiune și a comandelor mici, din marfă de tot proaspătă.

(48) 14-40

Căștigul cel
mai mare ev.
600,000 M.

**Anunț
de noroc!**

Căștigurile
le garan-
tează statul

Invitare la participarea

Șanselor de câștig

garantate de statul Hamburg marelui loterii de bani în care

9 mil. 841,476 Mărci

cu siguranță trebuie câștigate!

Căștigurile principale ale acestei loterii cu privilegii sunt următoarele: Cel mai mare câștig este în cazul cel mai norocos de 600,000 M.

1 Premiu à 300,000 Mărci.

1	„	200,000	„
1	„	60,000	„
1	„	50,000	„
1	„	45,000	„
1	„	40,000	„
1	„	35,000	„
1	„	30,000	„
1	Căștig	100,000	„
1	„	60,000	„
1	„	50,000	„
1	„	40,000	„
1	„	30,000	„
7	Căștiguri	20,000	„
1	Căștig	15,000	„
11	Căștiguri	10,000	„
46	„	5,000	„
103	„	3,000	„
163	„	2,000	„
539	„	1,000	„
693	„	300	„
181	„	200	„

În total conține loteria, care constă din 7 clase, 100,000 losuri cu 48,405 câștiguri și 8 premii, așa încât aproape jumătate din toate losurile trebuie să câștige.

Cel mai mare câștig de cl. I. este în cazul cel mai norocos de 50,000 m., se urcă în cl. II-a la 55,000 m., în cl. III-a la 60,000 m., în cl. IV-a la 65,000 m., în cl. V-a la 70,000 m., în cl. VI-a la 80,000 m., în cl. VII-a la 600,000 m.

Pentru cl. I. a cărei tragere se stabilește oficial, costă

losul original întreg . . . Cor. 7—
losul original de jumătate „ 350
losul original de un sfert „ 175

Depunerile pentru clasele următoare, precum și conspectul exact al câștigurilor se pot vedea din planul de loterie oficial, provăzând cu emblema statului, care la cerere li trimite gratis și franco.

Fiecare dintre participanți primește dela mine imediat după tragere lista oficială.

Plătirea și trimiterea câștigurilor se face din partea mea direct interesatului în cauză prompt și sub cea mai strictă discrețiune.

Comanda rog a se face prin mandat postal sau și prin ramburs.

Adresați-Vă cu comanda din cauza tragerii apropiate, cel mult până la

30 Aprilie

cu toată încrederea la

(83) 3-6

Samuel Heckscher senr.

Bankgeschäft in Hamburg.

Aspirinul

este cel mai plăcut și mai modern mijloc pentru tot felul de boale reumatice, neurestenice. Efect minunat la influență, cataruri, dureri de cap, migrenă, reumă, podagră etc. Aspirinul este astăzi cel mai trebuincios medicament al medicilor.

Să ne păzim de imitațiuni!

De oarece în locul singurului Aspirin veritabil a lui Bayer, să dă de multeori altul, să cerem

Tablete de Aspirin

impachetate numai în forma originală cum arată ilustrația alăturată (20 bucăți pe tablete ce conțin 1/2 gram phiolă, preț cor. 1.20.

Fiecare tabletă poartă inscripția „Aspirin”.

Nu mai aceste tablete dovedesc veritabilitatea aspirinului; oricare altă tabletă este de respins ca neveritabilă. Vândut ca praf, după cum în nenumărate rânduri au dovedit autoritățile de examinare, aproape nici odată nu se capătă aspirinul lui Bayer, ci numai un preparat înlocuitor, se plătește pentru el însă prețul adevăratului aspirin. — Așadară precauție! Dacă cumva în vre-o farmacie nu s'ar căpăta aceste tablete de aspirin singure veritabile, ne rugăm să ni se comunice, că prin mijlocirea vreunei farmacii din capitală să-i trimeată

Fabr. de vopsele, mai înainte Friedr. Bayer & Co.,

Elberfeld.

[91] 1-6

Fasole uriașe de America.

Această prea interesantă plantă crește până la o mărime de 5 metri, ea produce păstăi de circa 1 metru lungi, alcătuite cea mai frumoasă podoabă a oricărei grădini prin minunata-i înfloritură și produce din August până în Noemvrie păstăi gustoase, cari se pot folosi tocmai așa ca și altele. Se samănă până la finea lui Iunie.

Trimite franco o porțiune de sămânță în îndrumări pentru cultivare, dacă mi se trimite înainte 1 coroață în mărci postale sau prin mandat postal.

Singurul deposit pentru Europa-centrală, la:

(86) 2-5

Umbert Rella

Erzsébetfalva — Budapest m.

Premiat cu medalia cea mare la expoziția milenară din Budapesta în 1896.

Turnătorie de clopote și fabrică de scaune de fier pentru clopote

ANTONIU NOVOTNY

în Timișoara-Fabric

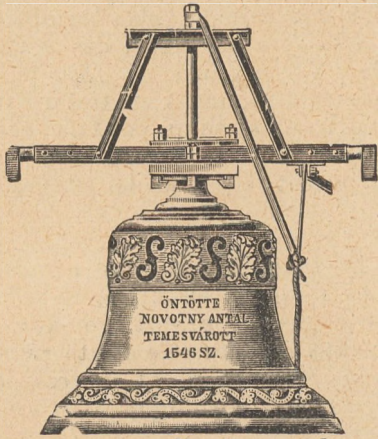
se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, cum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe lângă garanță de mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fier bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în orice parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o latură, fiind astfel mântuite de crepare. Cu deosebire sunt recomandate

(146) 22-52

Clopotele găurite

o invențiune proprie și premiată în mai multe rânduri. Aceste clopote, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S, au ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrare mai voluminoasă de cât clopotele turnate după sistemul vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 kg., este egal în ton cu unul de 461 kg turnat după sistemul vechiu. — Mai departe se recomandă pentru facerea de scaune de fier bătut, de sine stătătoare, pentru preadajustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut, ca și spre turnarea de toace de metal.

Prețcuranturi ilustrate gratis.

**APĂ MINERALĂ PHÖNIX
DIN BUZIĂȘ**

Intrece orice apă la suferințe de rărunchi și beșică.

Plăcută, puțin acrie, fără fier, îndeosebi împrăpătătoare apă de masă, bogată în acid carbonic.

Recomandată de medici.

Recomandată de medici.

Efect excelent la suferințe de rărunchi și beșică, catar cronice de rărunchi, peatră; precum și la îmbolnăvirile catarale ale escrețiunilor. — Prospecte trimite la cerere administrația:

Direcțiunei băilor lui MUSCHONG în Buziasfürdő.

(286) 29-100